

Lausunto Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta

Khall § 138
209/00.02.01/2026

Valmistelija: Katri Aula

Väylävirasto on pyytänyt sidosryhmien näkemyksiä Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026–2034. Väylävirasto pyytää toimittamaan lausunnot Lausuntopalvelun kautta viimeistään 31.8.2026.

Ristijärven kunnan lausunto:

1. Toteuttaako ohjelmakokonaisuus mielestänne parhaalla mahdollisella tavalla Liikenne 12 -suunnitelmassa sille asetettuja tavoitteita ja linjauksia?

-

2. Perusväylänpidon suunnitelma: onko perusväylänpitoon osoitetun rahoituksen käyttö priorisoitu perustellusti ja vaikutukset kuvattu ymmärrettävästi?

Perusväylänpidon rahoitusta on nostettava pysyvästi, jotta erityisesti keski- ja vähäliikenteisen tieverkon kunto ja esimerkiksi sillat voidaan turvata Itä- ja Pohjois-Suomessa. Se on myös liikenneturvallisuuskysymys.

Liikennemäärän ja matka- ja ajoneuvokustannussäästöjen painottamisen sijasta rahoituksen kohdentamisessa tulee painottaa nykyistä paremmin liikenneväylien kuljetus- ja arvoketjuja koko maan alueella, liikenneväylien strategista merkitystä ja vaikutuksia alueiden elinvoimaan ja sen kehittymiseen.

On hyvä huomioida, että esim. energian tuotantoon- ja kulutukseen liittyvät suuret investoinnit ja liiketoiminta ei sijoitu vain pääväylien varsille, vaan yhä enenevässä määrin haja-asutusalueelle myös Kainuussa.

Myös matkailun kasvu on ollut suurta muualla kuin liikennemäärällisesti suurimmilla työssäkäyntialueilla. Tieverkosto mahdollistaa myös sen kehittämistä. Tieverkosto mahdollistaa turvallisen liikennöinnin niin paikallisille kuin turisteillekin.

Metsäsektorin merkitys yksityisenä työnantajana on myös suuri Kainuussa.

3. Suunnitteluohjelma: mitä suunnittelukohteita tulisi edistää lähivuosina? Mitä perusteluja näiden edistämiseksi on?

Iisalmi-Kontiomäki radan välityskyvyn ja kunnan edistäminen on tärkeää. Kainuusta tarvitaan nopeat liikenneyhteydet Etelä-Suomeen rautateitse. On hyvä huomioida, että myös Oulu-Kajaani välin kunto vaikuttaa matkustusaikatauluihin Kajaani-Helsinki välillä osan junista lähtiessä jo Oulusta.

4. Investointiohjelma: miten muuttaisitte ohjelmaa seuraavan päivituksen yhteydessä sille määritetyn talouskehyksen puitteissa? Millaisia positiivisia vaikutuksia muutoksella saavutettaisiin?

investointiohjelmassa on mukana Iisalmi-Kontiomäki radan välityskyvyn parantaminen sekä Vuokatti-Kontiomäki radan sähköistyksen toteutus. Myös Kontiomäki-Pesiökylä rata tulisi sähköistää tulevaisuudessa. Itä-Suomen rataverkon sähköistämättömien osuuskien sähköistäminen on tärkeää mm. yritysten kilpailukykyyn varmistamisessa ja

investointien tukemisessa. Nopeat ja toimivat kulkuyhteudet mahdollistavat myös työmatkaliikenteen ja tukevat matkailua.

5. Ohjelmakokonaisuus: miten koette sen, että Väyläviraston ohjelmat esitetään nyt yhtenä kokonaisuutena?

Se lisää selkeyttä.

6. Miten muuten haluatte kommentoida ohjelmakokonaisuutta?

Viitoskäytävä (5-tie) on tärkeä pääväylä. Se tulisi sisällyttää TENT-T ydinverkkoon.

Päätösesitys:

Ristijärven kunta antaa yllä olevan lausunnon.

Päätös:

Hyväksyi.